

Ενότητα 2^η

Ονοματικές προτάσεις: Ειδικές – Ενδοιαστικές – Βουλητικές

1. Στα παρακάτω παραδείγματα να εντοπίσετε τις ειδικές, βουλητικές και ενδοιαστικές προτάσεις και να τις αναγνωρίσετε πλήρως (εξάρτηση, εισαγωγή, συντακτικός ρόλος).

1. Η μητέρα μια έγνοια είχε σήμερα, να τελειώσει γρήγορα τις δουλειές του σπιτιού για να έρθει στο σχολείο.
2. Είναι άδικο να φορτωθεί τόσες ευθύνες.
3. Ανησυχούσε μήπως κάνει κάποιο λάθος στο διαγώνισμα.
4. Απαγορεύεται να μιλάτε μεταξύ σας την ώρα του μαθήματος.
5. Αυτό το λάθος της, να του εμπιστευτεί το μυστικό της, θα το πλήρωνε σε όλη της τη ζωή.
6. Φοβήθηκαν μήπως δεν ξαναγυρίσουν πίσω στην πατρίδα τους.
7. Διαδίδεται πως αύριο θα πάμε εκδρομή.
8. Ο δικτάτορας αποφάσισε να αφήσει ελεύθερους τους κρατούμενους.
9. Έχω μια ανησυχία μήπως δεν είναι τόσο ειλικρινής όσο νομίζουμε.
10. Είναι σίγουρο ότι κέρδισες το λαχείο;
11. Προθυμοποιήθηκε να μας δείξει την πόλη.
12. Ένα είναι βέβαιο, ότι εσύ δε φταις.
13. Μία μόνο αγωνία μου έκοβε τα γόνατα, μήπως με προλάβουν οι εχθροί.
14. Είμαι βέβαιος πως θα τα καταφέρεις.
15. Ανησυχώ πολύ μήπως τελικά δεν προλάβουμε να γυρίσουμε.
16. Κάποιος εξέφρασε την επιθυμία να μιλήσει στη συνέλευση.
17. Οφείλω να ομολογήσω ότι με εξέπληξες.
18. Ανησυχώ μήπως κάνεις λάθος.
19. Πιστεύω ότι είμαστε ικανοί να πετύχουμε πολύ περισσότερα από αυτά.
20. Αυτή είναι λοιπόν η δική μου πρόταση, να αντιδράσουμε όλοι μαζί.
21. Πρέπει να πάρεις απόφαση ότι όλα έχουν αλλάξει οριστικά.
22. Στο μυαλό όλων των πολιτών υπάρχει πλέον μια μόνιμη ανησυχία, μήπως η χώρα δεν καταφέρει ποτέ να ανακάμψει.
23. Έχω την αίσθηση ότι μου λες ψέματα.
24. Επιτρέπεται να βγάζουμε φωτογραφίες μέσα στο μουσείο;
25. Σου υπενθυμίζω ότι πρόσφατα σε είχα βοηθήσει να ξεφύγεις από τη δύσκολη θέση όπου βρισκόσουν.
26. Δεν πρέπει να σε κυριεύει η ανησυχία μήπως δεν βρεις δουλειά.
27. Εχτές συνειδητοποίησα πως δεν έχω ακόμα τακτοποιήσει τις βαλίτσες μου για το ταξίδι.
28. Θέλω να μου τηλεφωνήσεις μόλις φτάσεις.
29. Από καιρό φάνηκε ότι τα πράγματα δεν πήγαιναν καλά.
30. Υπήρχε η φήμη πως θα φύγουν για την Αμερική.
31. Ο πόθος του να σπουδάσει πραγματοποιήθηκε.
32. Μου απάντησε ότι δεν τον ενδιαφέρει τίποτε.
33. Είναι ψέμα ότι ήταν άρρωστος .

2. Στα παρακάτω παραδείγματα να υπογραμμίσετε την ονοματική πρόταση και να αναφέρετε το είδος της και τον συντακτικό της ρόλο.

	Είδος			Συντακτικός ρόλος		
	Ειδική	Βουλευτική	Ενδοιαστική	Αντικείμενο	Υποκείμενο	Επεξήγηση
Είναι ντροπή να μιλάς στους μεγαλύτερους με άσχημο τρόπο.						
Ακούγεται ότι αύριο θα γίνει αιφνιδιαστικός έλεγχος						
Τελικά κατάλαβα πως είχαν δίκιο.						
Κάθε μέρα είχε την ίδια αγωνία, μήπως δεν προλάβει το λεωφορείο						
Δε φοβάσαι μήπως θυμώσει με το αστείο σου;						
Έκανε τη διαπίστωση πως δεν ήταν όλοι πρόθυμοι να τη βοηθήσουν						
Δεν επιτρέπεται να καπνίζεις στους διαδρόμους του νοσοκομείου.						
Ένα πράγμα κυρίως φοβάται, μήπως γράψει άσχημα στις εξετάσεις.						
Πρόσεξε μην σε ξεγελάσουν και σου πάρουν τα χρήματα						

3. Να υπογραμμίσετε και να αναγνωρίσετε τις δευτερεύουσες ονοματικές προτάσεις που υπάρχουν στα παρακάτω παραδείγματα (είδος, εισαγωγική λέξη, συντακτική λειτουργία).

1. Φοβάμαι μήπως γίνει το χειρότερο.

Είδος: / Εισαγωγική λέξη: / Συντακτική λειτουργία:

2. Τελικά δεν κατάφερα να έρθω στο πάρτυ.

Είδος: Εισαγωγική λέξη: / Συντακτική λειτουργία:

3. Δυστυχώς πρέπει να σας αφήσω από τώρα.

Είδος: / Εισαγωγική λέξη: / Συντακτική λειτουργία:

4. Με έχει κυριεύσει η ανησυχία μήπως πάει όλος ο κόπος μου χαμένος.

Είδος: / Εισαγωγική λέξη: / Συντακτική λειτουργία:

5. Λέγεται πως σύντομα θα αποκαλυφθεί όλη η αλήθεια για αυτή την υπόθεση.

Είδος: / Εισαγωγική λέξη: / Συντακτική λειτουργία:

6. Ο δικτάτορας αποφάσισε να αφήσει ελεύθερους τους κρατούμενους.

Είδος: / Εισαγωγική λέξη: / Συντακτική λειτουργία:

7. Είναι αυτονόητο ότι θα έρθεις και συ μαζί μας στην εκδρομή.

Είδος: / Εισαγωγική λέξη: / Συντακτική λειτουργία:

8. Κυρίως προσπάθησα αυτό, να σου αποδείξω το ενδιαφέρον μου.

Είδος: / Εισαγωγική λέξη: / Συντακτική λειτουργία:

4. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων ή με το ειδικό **ότι** ή με το αναφορικό **ό,τι**.

Κάνε _____ θέλεις και μη με ρωτάς.

Έμαθα _____ θα έρθεις από τα μέρη μας τον άλλο μήνα.

Δεν μπορείς να λες _____ θες χωρίς να σκέφτεσαι αν θα πληγώσεις τον άλλον.

Διαπίστωσα _____ ήταν λάθος η αρχική μου απόφαση.

5. Να συμπληρώσετε τα κενά των παρακάτω προτάσεων ή με τους ειδικούς συνδέσμους **πώς** και **που** ή με τα ερωτηματικά επιρρήματα **πώς** και **πού**.

Πες μου _____ πηγες διακοπές φέτος το καλοκαίρι και _____ τα πέρασες.

Ακούστηκε _____ θα έρθει ο δήμαρχος στη γειτονιά μας αύριο.

Δεν θυμάμαι _____ άφησα τα κλειδιά μου!

Μου έκανε καλό _____ πήγα βόλτα και πήρα φρέσκο αέρα!

Μα _____ μπόρεσες να πεις τέτοιο ψέμα;